

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАГА
ТАВАРЫСТВА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЯХ
З СУАЙЧЫННІКАМІ
ЗА РУБЯЖОМ

Цана 2 кап.

№ 29 (935) Ліпень, 1966 г.

Год выдання 11-ы

Тут, у гэтай камеры, я стаў пісаць вершы. Адзін з іх падабаўся Вайцэхоўскаму. Вось ён:

Гэй, браточкі, з мур-вязніцы
Мы зазвонім, як з звяніцы,
Кайданамі-ланцугамі
Над палямі, над лугамі.
Па далінах і па рэчцы
Хай з астрога голас мкнецца,
Хай у сілу звон збярэцца,
Хай ў народзе апынецца,
У родных сэрцах адзавецца,
Песняй вольнай узауецца.
Па-над вольнымі над намі,
Над палямі, над гарамі.
Гэй, браточкі, з мур-вязніцы
Мы зазвонім, як з звяніцы,
Чыстым гукам, новым званам,
Перамогаю — не стогнам.
З вольнай песні, як з крыніцы,
Льюцца сілы навальніцай.

Сілы навальніцы змялі прыгнёт. Наступіў час, аб якім марылі пакаленні. Заходняя Беларусь аб'ядналася з Усходняй, стала вольнай. Народнай рэспублікай стала Польшча. У ліпені гэтага года яна адзначае 22-ю гадавіну свайго сапраўды незалежнага існавання.

цвёрдасць. Пакінуты сваімі ўладарамі, ён змагаўся. Яго сыны мужна адстаялі родную зямлю на Слэнску, пад Гдыняй і пад Варшавай. На вуліцах сталіцы варшавяне будавалі барыкады. Тут былі рабочыя і салдаты, жанчыны і дзеці. Не было толькі тут пілсудчыкаў, якія, захапіўшы народныя грошы, уцяклі праз Залішчыкі за мяжу. Камуністы, якіх пілсудчыкі трымалі ў турме, заклікалі варшавян да барацьбы супраць захопнікаў.

Апынуўшыся ў Лондане, пілсудчыкі рабілі ўсё, каб «бронь божа», польскі народ не аб'яднаўся ў барацьбе супраць гітлераўскіх захопнікаў з «саветамі». «Чакаць, стаяць са зброй пры назе!» — заклікалі яны праз лонданскае радыё. Яны спадзяваліся, што потым, калі савецкі народ сыйдзе крывёю, яны з іншаземнымі захопнікамі вернуцца ў Варшаву і завядуць тую ж парадкі і тую ж палітыку, якая давала да вераснёўскай катастрофы.

У акупіраванай гітлераўцамі Польшчы дыміліся пачы Майданека, Асвенцыма і Трэблінкі, рыпелі шыбеніцы ў гарадах і сёлах, не змаўкалі стрэлы і энкі ў варшаўскім гета. Рукі сціскаліся ў кулак, цягнуліся да зброі, але не для таго, каб стаяць з ёю пры назе, а змагацца. І польскія патрыёты змагаліся. У Святакшыцкіх лясах, на Мазурах, у Белавежскай пушчы плячом у плячо з беларускімі партызанамі, пад Леніна разам з воклічамі «За Радзіму» разносілася «Нех жыве Польшка!». Братэрства зброі прынесла вызваленне польскаму народу, а палітыка дружбы дапамагла хутка адбудаваць зруйнаваны край. Збылося тое, аб чым марылі лепшыя сыны польскага народа, аб чым у засценках дэфензівы марылі польскія, украінскія, беларускія камуністы.

Свята вызвалення Польшчы супала ў гэтым годзе са святам 1000-годдзя польскай дзяржавы. У гісторыі мінулага 1000-годдзя Польшчы былі светлыя і сумныя старонкі, але, бадай, самыя слаўныя пачаліся з 21 ліпеня 1944 года, калі быў выданы Маніфест, які аб'явіў Польшчу Народнай Рэспублікай.

Цяпер нашы народы, з'яднанія ў барацьбе, жывуць у дружбе і згодзе. І я яшчэ з большай прыемнасцю ўспамінаю старога польскага рэвалюцыянера, які аддаў жыццё за гэтую справу.

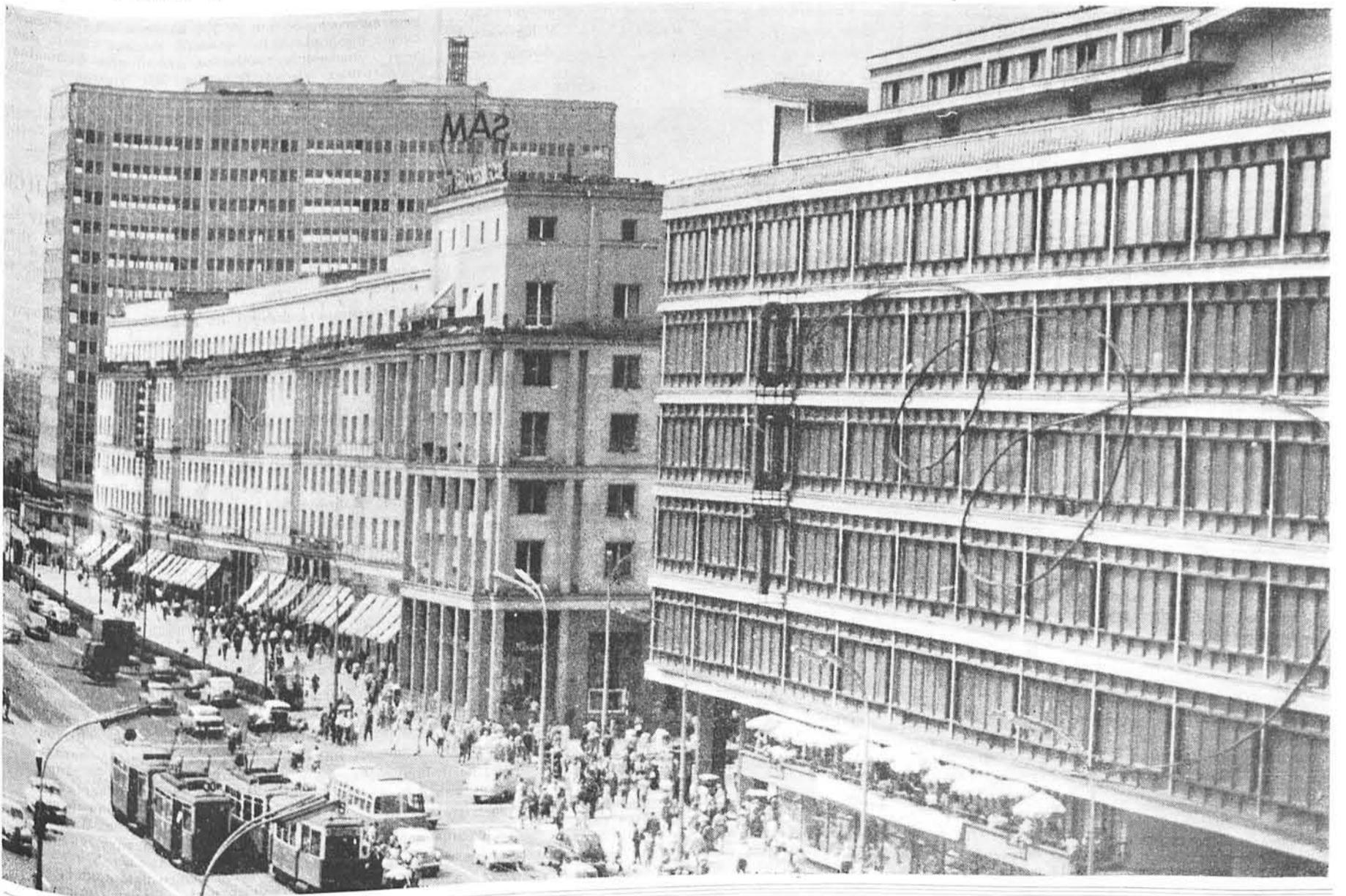
Міхась МАШАРА.

З'яднанія ў барацьбе

У канцы 1927 года я, тады яшчэ малады беларускі хлапец, сядзеў у камеры-адзіночцы Лукішкінскай турмы са старым польскім рэвалюцыянерам Мікодымам Вайцэхоўскім. Абодва мы былі небяспечныя для буржуазнай Польшчы, абодва змагаліся за вызваленне сваіх народаў ад прыгнёту абшарнікаў-капіталістаў, абодва жадалі надыходу той хвіліны, аб якой марыў Адам Міцкевіч, калі народы, забыўшы спрэчку, у адну сям'ю аб'яднаюцца.

Нялёгкім быў шлях да волі і незалежнасці. Палітыка заігрывання былога польскага ўрада з нямецкім фашызмам і варожасці да ўсходняга суседа каштавала польскаму народу 6 мільёнаў ахвяр. Палітыка гэта аблягчыла Гітлеру акупацыю братняй Чэхаславакіі і паход на Усход. Гітлер аддаў пілсудчыкам Зальзе, каб потым адабраць гэтую мясцовасць разам з усёй Польшчай.

У гэтую цяжкую хвіліну польскі народ правяіў

ВАРШАВА СЁННЯ

З РУІН І ПОПЕЛУ ВЫРАСЛА ПАМАЛАДЗЕУШАЯ
СТАЛІЦА Польшкай НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ.

У саўгасе «Любанскі» Любанскага раёна для вытворчасці травяной мукі адведзен 351 гектар пасеваў азімага жыта і звыш 900 гектараў аднагадовых і шматгадовых траў. Зараз у разгары насавіца. Працуюць трактарныя касілікі са здрабняльнікамі. Прычэпныя тачкі, грузаныя зялёнай масай, няспынна дастаўляюць каштоўны корм да агрэгатаў «АВМ-04», якіх тут працуе цяпер дзевяць. У гаспадарцы штогод нарыхтоўваецца да 50 тон травяной мукі — каштоўнага корму для жывёлы.

Фота П. Наватарова.

МАСКВА

Сюды з афіцыйным візітам па запрашэнню Савецкага ўрада 12 ліпеня прыбыла Прэм'ер-Міністр Індыі Індзіра Гандзі. На Унукаўскім аэрадроме, упрыгожаным дзяржаўнымі сцягамі Індыі і Савецкага Саюза, высокую гасцю сустракалі Старшыня Савета Міністраў СССР А. М. Касыгін і іншыя афіцыйныя асобы. Прадстаўнікі працоўных Масквы, якія знаходзіліся на аэрадроме, цёпла віталі кіраўніка ўрада дружалюбнай краіны.

КАЛІНКАВІЧЫ

Закончаны выпрабаванні пад нагрузкай дваццаціпяцікіламетровай высакавольтавай лініі электраперадачы Калінкавічы — Бабровічы. Увод яе ў дзеянне дазволіць поўнасцю забяспечыць электраэнергіяй горад Мазыр і шмат якія калгасы і саўгасы Калінкавіцкага і Мазырскага раёнаў. Калектыў механізаванай калоны № 3 трэста «Поўначэаэлектрсеткабуд» за шэсць месяцаў здаў у эксплуатацыю каля дзюхсот кіламетраў высакавольтавых ліній электраперадач, у тым ліку стасемнаццацікіламетровую напружаннем 220 кілавольт лінію Бабруйск—Салігорск.

МАЗЫР

Па Пралетарскай вуліцы ўзведзен прыгожы будынак. У ім гарадская гасцініца на 100 месц, кафэ, цырульня, пакой адпачынку.

РЭЧЫЦА

Шмат калгаснікаў і рабочых саўгасаў раёна атрымалі пучэйкі ў дамы адпачынку і на курорты краіны. Даярка калгаса «40 гадоў Кастрычніка» Праскоўя Бутоская пабывала ў санаторыі імя Леніна, што пад Бабруйскам, трактарысты гэтай жа арцелі Іван Ата-

манчук, Сяргей Кухарэнка — у дамах адпачынку «Прыпяць» і «Чонкі». Усяго ў здраўніцах краіны пабывае сёлета каля 400 работнікаў сельскай гаспадаркі раёна.

ГРОДНА

Калектывы гродзенскіх заводаў і фабрык паспяхова выконваюць заказы узбекскіх братоў. Датэрмінова паставілі ташкентцам вырабы рабочыя і служачыя швейнай фабрыкі. У лік чацвёртага квартала адгружае пасудамыечныя машыны і прыборы для прадпрыемстваў грамадскага харчавання Ташкента калектывы завода гандлёвага машынабудавання. У лік жніўня адпраўляюць сваю прадукцыю абутнікі фабрыкі «Нёман».

ЕЛЬСК

Тут адкрыўся раённы музей народнай славы. У мясцовым палацы культуры выстаўлена звыш 800 экспанатаў, якія раскажваюць аб гістарычным мінулым Ельска, укладзе працаўнікоў раёна ў барацьбу за Савецкую ўладу і калектывізацыю сельскай гаспадаркі, удзеле ў Вялікай Айчыннай вайне, аднаўленні і развіцці разбуранай нямецка-фашысцкімі захопнікамі народнай гаспадаркі.

ДУБРОЎНА

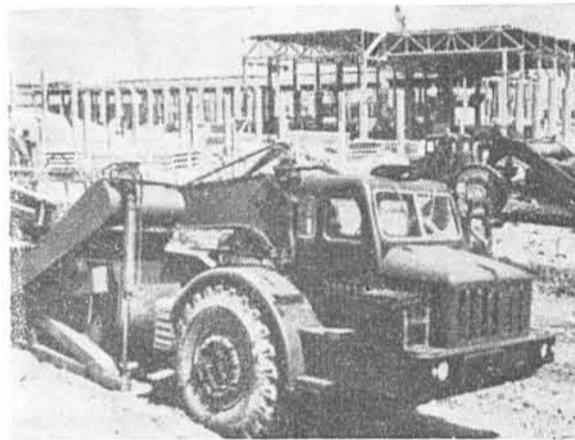
У госці да калгаснікаў сельгасарцелі «Іскра Ільіча» прыязджалі ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці раённага дома культуры. У час уборкі ўраджаю аўтаагітпоезд пабывае ва ўсіх вёсках раёна.

МІНСК

У Дзяржаўным мастацкім музеі БССР адкрылася выстаўка збораў Эрмітажа. Тут сабраны палотны галандскіх і фламандскіх мастакоў XVII стагоддзя. 75 маляўнічых палотнаў і 24 графічныя аркушы даюць нам уяўленне аб галандскай і фламандскай школах жывапісу, якія адыгралі такую вялікую ролю ў гісторыі сусветнага мастацтва.

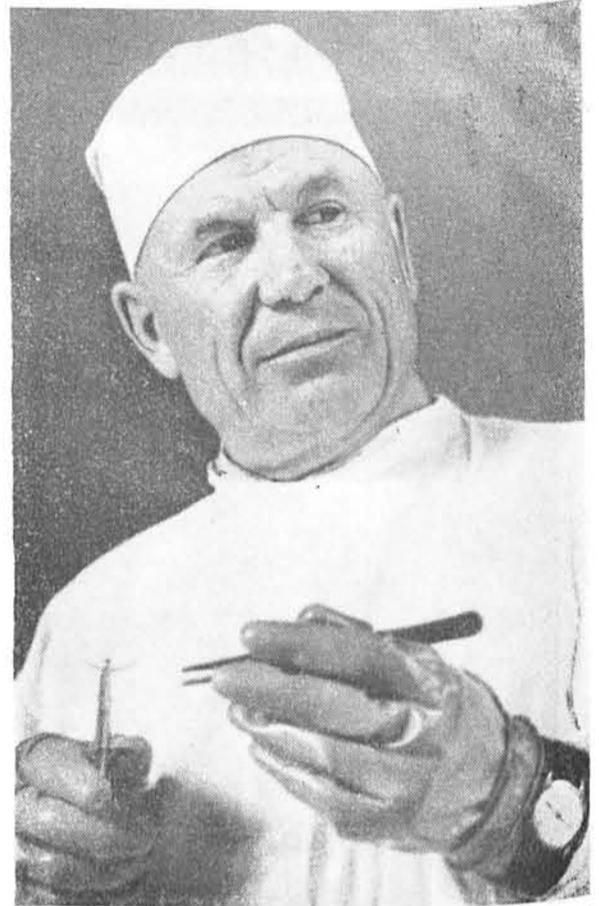
МАГІЛЁУ

З творчай справаздачай перад хлебарабамі выехаў на сяло калектыву абласнога драматычнага тэатра. Вельмі цёпла сустрэлі артыстаў працаўнікі сельгасарцелей «Кастрычнік», імя Ільіча, саўгаса «Езерскі» Крычаўскага раёна. Яны глядзелі пастаноўкі «Сэрца на далоні», «Жанаты жаніх» і іншыя. У Крычаве і Чэрыкаве на спектаклях тэатра пабывала больш васьмісот чалавек.

На адной з ускраін Магілёва ўзводзіцца буйнейшы завод-аўтамат на прыгатаванню бетону і раствору. Штогод ён будзе даваць 150 тысяч кубаметраў бетону і 50 тысяч кубаметраў раствору. Новае прадпрыемства паслужыць будаўнічай базай для новага камбіната сінтэтычнага валакна.

Фота Н. Жалудовіча.

Сваю ўрачэбную дзейнасць Мікалай Кулін пачаў у 1940 годзе, пасля заканчэння Віцебскага медыцынскага інстытута. У цяжкія гады Вялікай Айчыннай вайны ён лячыў партызан 600-га палка Магілёўскага злучэння. А вось ужо дваццаць два гады Мікалай Гаўрылавіч працуе на сяле. За заслугі ў галіне аховы народнага здароўя Прэзідыум Вярхоўнага Савета БССР прысвоіў Мікалаю Гаўрылавічу КУЛІНУ званне заслужанага ўрача БССР.

Фота Н. Жалудовіча.

ГОМЕЛЬ

На шклозаводзе адкрыўся прафілакторый. У ім ужо адпачыла больш як 500 чалавек. Камітэт прафтсаюза прадпрыемства намеріў выдаць сёлета рабочым і інжынерна-тэхнічным работнікам бясплатна і па льготных умовах больш як 200 пучэвак у санаторыі і дамы адпачынку.

Кожную нядзелю арганізуюцца масавыя выезды шклавараў і членаў іх сем'яў у маляўнічыя мясцовасці — на раку Сож, ва ўрочышча Кленкі і інш.

МІНСК

Кожны год на падрыхтоўчы факультэт БДУ імя Ул. І. Леніна паступаюць дзесяткі студэнтаў з краін Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі. Па традыцыі яны заканчваюць свой навучальны год экскурсійнай паездкай у Брэсцкую крэпасць-герой.

Студэнты-старшакурснікі з Дэмакратычнай Рэспублікі В'етнам і студэнты падрыхтоўчага факультэта з Кубы і адзінаццаці краін Афрыкі па дарозе ў Брэст наведалі гістарычны музей вялікага рускага палкаводца А. В. Суворова ў горадзе Кобрыве. У цытацэлі славы над Бугам яны пакланіліся свяшчэннай зямлі герояў і ўсклалі вянкi. Наведалі Музей абароны Брэсцкай крэпасці, дзе сустрэліся са сведкамі мінулых падзей урачом Н. М. Кантроўскай і майстрам Ц. П. Даброўскім, якія дваццаць з лішнім гадоў назад ўдзельнічалі ў абароне крэпасці ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Хвалюючай і незабыўнай была сустрэча з замежных сяброў з брэстаўчанамі.

ХРОНІКА

ВАРШАВА. Як дарагіх гасцей сустракалі ўсюды ў Варшаўскім ваяводстве дэлегацыю партыйных і савецкіх работнікаў Мінскай вобласці на чале з намеснікам старшыні аблвыканкома В. А. Казловым. За дзевяць дзён знаходжання на тэрыторыі ваяводства госці з Міншчыны мелі гутаркі з кіраўнікамі ваяводскага камітэта ПАРП і Рады Народовай, наведалі рад прамысловых прадпрыемстваў, дзяржсельгасаў і сельгаспадарчых гурткоў у

Плоцкім, Сядлецкім, Цеханоўскім, Астралэнцкім паветах, Інстытут садоўніцтва ў Груецкім павеце. Газета рэгулярна змяшчала рэпартажы і інфармацыю аб гасцінай сустрэчы сяброў з Мінскай вобласці.

ЛОНДАН. У чэрвені — чацвёрты месяц запар — запасы Англіі ў золале і абарачальнай валюце зноў скараціліся на 49 мільянаў фунтаў стэрлінгаў, згодна з апублікаванымі тут афіцыйнымі данымі. У цэ-

лым за апошнія чатыры месяцы скарачэнне залатых і валютных запасаў складала 133 мільёны фунтаў стэрлінгаў.

САФІЯ. Дзмітрый Шастаковіч стаў першым ганаровым членам Саюза балгарскіх кампазітараў. Рашэнне аб прысваенні гэтага звання аднадушна прынята на пасяджэнні прэзідыума саюза ў сувязі з 60-годдзем вядомага савецкага кампазітара.

ХАНОЙ. «Я парушыў 8 мая 1966 года паветраную прастору ДРВ, вылецеўшы з заданнем знішчыць масты, чыгункі і іншую ўласнасць в'етнамскага народа. Такі ўдзел у агрэсіўнай вайне з'яўляецца парушэннем Жэнеўскага пагаднення 1954 года аб В'етнаме». Гэта прызнанне зрабіў лейтэнант ваенна-паветраных сіл ЗША, што размешчаны ў Караце (Таіланд), Джэймс

Элвін Рой. Яго самалёт, як перадае агенцтва ВІА, быў збіты 8 мая 1966 года ў правінцы Лангшон, а сам ён захоплен у палон. Выконваючы злачынныя загады свайго начальства, заявіў Джэймс Рой, я ў час гэтай і іншых такіх аперацый скінуў сотні бомб на Паўночны В'етнам да таго, як быў збіты мой самалёт. У заключэнне свайго прызнання амерыканскі лётчык выказаў раскаянне ў зробленых ім злачынствах супраць в'етнамскага народа і асудзіў незаконныя і злачынныя дзеянні Злучаных Штатаў.

ХРОНІКА

ХРОНІКА

ХРОНІКА

ДЭМАНСТРУЕ БЕЛАРУСЬ

З КОЖНЫМ годам расце аб'ём замежнага гандлю СССР. Гэтаму садзейнічаюць міжнародныя гандлёвыя агляды, у якіх наша краіна прымае ўдзел, пачынаючы з 1922 года. У кожным з іх наказвалі сваю прадукцыю ўсе нашы саюзныя рэспублікі, у тым ліку і БССР.

Беларусь ведаюць за рубяжом як рэспубліку аўтамабільнага, трактарнага і сельскагаспадарчага машынабудавання. Добрую славу завявалі яе станкі, прыборы радыётэхнічнай прамысловасці, тавары шырокага ўжытку, музычныя інструменты, вырабы народна-мастацкай творчасці і г. д.

Як вядома, СССР займае цяпер вядучае месца ў сусветнай вытворчасці станкоў.

Значную частку іх выпускае прамысловасць Беларусі. У нас добра ведаюць Мінскі станкабудульнічы завод імя Кірава, віцебскі завод імя Камінтэрна. Іх вертыкальна-працэсійныя станкі, зубофразерныя паўаўтаматы «5А-312», пласкашліфавальныя станкі асабліва высокай дакладнасці аршанскага завода «Чырвоны барацьбіт» — вось далёка няпоўны пералік вырабаў машынабудавання Беларусі, якія будуць прадстаўлены сёння на Лейпцыгскім кірмашы. А што датычыць трактараў, аўтамабіляў, то гэтыя машыны даўно ўжо зарэкамендавалі сябе як самыя надзейныя і трывалыя ў эксплуатацыі, і шмат якія краіны ахвотна купляюць

іх у нас. Але беларускія спецыялісты тым і вядомыя, што дзедь на кожным год уносяць шэраг новае ў свае станкі, аўтамабілі, трактары... За ўдасканаленнем і паліпавеннем гэтых машын заўжды стаяць на сусветным рынку. І таму з асаблівай цікавасцю чакаюць спецыялісты, камерсанты розных краін: што ж новага прапануюць беларусы ў гэтым годзе.

У Лейпцыгу будуць прадстаўлены аўтамабілі-самалёты «МАЗ-503Б» і «МАЗ-500» Мінскага аўтазавода. Як ацэняць іх знаўцы — паглядзім. Хочацца толькі напаміць, што на мінулым юбілейным кірмашы ў Лейпцыгу аўтамабіль «БелАЗ-540» удастоен самай высокай узнагароды — залатога медаля.

Больш поўна, чым раней, сёння ў Лейпцыгу будзе прадстаўлена сельскагаспадарчае машынабудаванне рэспублікі. Гэта колавы трактар «МТЗ-52», трактар «МТЗ-50х», прычэпны трактар «2-ПТС-1» Мінскага трактарнага завода, сілкаўборачны камбайн «КС-2,6» завода «Гомсельмаш» і інш. Вырабы беларускай радыётэхнічнай прамысловасці, гадзіннікі, фотаапараты таксама заваўваюць усебольшую колькасць замежных пакупнікоў, і гэтыя вырабы будуць паказаны ў нашых вавілянах на выстаўках.

Сёння наша краіна прымае ўдзел у 15 міжнародных выстаўках і кірмашах. Акрамя таго, гандлёвая палата выступае ў гэтым годзе арганізатарам савецкіх гандлёва-прамысловых выставак у Рангуне (Бірма), у Асака (Японія), у Хеньяне (КНР). Ва ўсіх гэтых краінах Беларусь будзе дэманстраваць свае поспехі ў народнагаспадарчым будаўніцтве.

Усё часцей міжнародныя і замежныя выстаўкі арганізуюцца ў Маскве, у сталіцах саюзных рэспублік і іншых буйных гарадах нашай краіны. Яны не толькі садзейнічаюць развіццю і ўмацаванню нашых гандлёва-эканамічных сувязей з замежнымі краінамі, але і даюць прадстаўнікам савецкіх гаспадарчых арганізацый, спецыялістам вялікія магчымасці для азнамлення з вопытам і навукова-тэхнічнымі дасягненнямі іншых дзяржаў і, значыць, вядуць да ўстаўлення і расшырэння дзелавых адносін.

Новыя эканамічныя і гандлёвыя сувязі — гэта новая ступень да міру і прагрэсу.

СЕГОДНЯ НОМЕР

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ ПО-БЕЛОРУССКИ

В этом году польский народ отмечает два больших национальных праздника — тысячелетие своего государства и двадцать вторую годовщину образования Польской Народной Республики. Со статьей, посвященной дружбе польского и белорусского народов, выступает известный белорусский поэт Михась Машара («З'ЯДНАНЫЯ У БАРАЦЬБЕ»). Он рассказывает о свободоловливом польском народе, который в годы второй мировой войны с помощью советского народа изгнал ненавистных немецко-фашистских захватчиков и собственных хозяев-богатеев и установил на освобожденной земле народную власть.

Польша — наша ближайшая соседка на западе, связи поляков и белорусов очень давние. Еще в начале XVI века учился в Ягеллонском университете Франтишек Скарина. Уже в то далекое время белорус Василий Тяпинский подчеркивал необходимость служить своему народу путем использования того, чего достигли соседние народы. Лучшими, прогрессивнейшими людьми того времени делались переводы самых значительных произведений польской литературы с польского языка на белорусский и наоборот. Главным продолжателем польско-белорусских литературных традиций уже в XIX веке стал Янка Купала. После второй мировой войны в результате справедливого решения политических, национальных и территориальных вопросов были созданы особенно благоприятные условия для развития польско-белорусских культурных отношений. Эти отношения очень разнообразны и многогранны. («ДРУЖБА НА ПРАЦЫГУ СТАГОДЗІЎ»).

За рубежом Белоруссия известна как республика автомобильного, тракторного и сельскохозяйственного машиностроения. Теперь продукция белорусских предприятий демонстрируется почти на всех международных выставках. В этом году наша страна примет участие в 15 международных выставках и ярмарках. Непременной участницей их будет Белоруссия, которая продемонстрирует свои успехи в народнохозяйственном строительстве («ДЭМАНСТРУЕ БЕЛАРУСЬ»).

Левоничский народный хор в этом году отмечает сороковую годовщину своего существования. В давних временах отличными голосами жители белорусского села Левоничи на Несвижшчине. И вот юноши и девушки выступили с концертом перед односельчанами. В их репертуаре были русские, белорусские, украинские народные песни.

В наши дни слава о Левоничском хоре идет по всей нашей стране. Он выступает с концертами в районе, на областных и республиканских смотрах художественной самодеятельности, по радио и телевидению. В 1963 году Министерством культуры БССР хору присвоено почетное звание народного («СПЯВЮЦЬ ЛЯВОНАУЦЫ»).

Пока единственным источником водоснабжения нашей столицы являются грунтовые воды. Чтобы увеличить приток воды в Свислочи, решено построить каналы Вилейско-Минской водной системы. С введением ее в действие будет решена водная проблема Минска («ПРЫЙДЗЕ У СТАЛІЦУ ВЯЛІКАЯ ВАДА»).

«СУТЫЧКІ З НЕБЯСПЕКАЙ» — это рассказ об отважных войнах-саперах, которые в мирные дни выполняют нелегкую, опасную работу, ликвидируя последствия минувшей войны. Еще и сейчас в городах и деревнях вдруг обнаруживают люди бомбы, снаряды, которые долгие годы пролежали в земле. На помощь людям приходят саперы, которые, рискуя жизнью, предотвращают несчастье.

НАШЫ КАРЭСЦАНДЭНТЫ ПAVEДАМЛЯЮЦЬ СУСЕДЗІ

Землі саўгаса «Сялецкі» Касцюковіцкага раёна мяжуюць з палямі саўгаса «Заходні» Суражскага раёна Бранскай вобласці. Але няма межаў для дружбы, якая існуе паміж беларусамі і рускімі.

Саўгас «Сялецкі» — буйная гаспадарка. Толькі летась ён атрымаў 155 тысяч рублёў прыбытку. Высока аплываецца і праца людзей. Жывёлаводы, механізатары атрымліваюць у месяц па 120—150 рублёў.

У цэнтры саўгаса ўзведзены двухпавярховы будынак школы, прыгожыя жыллыя дамы, камбінат бытавога абслугоўвання, сталовая, дзіцячы сад і іншыя аб'екты.

Саўгас «Заходні» Суражскага раёна — маладая гаспадарка. Аднолькава не так даўно дэлегацыя прыежджала ў саўгас «Сялецкі». Госці пазнаёміліся з вопытам работы сваіх суседзяў, пабывалі на фермах і палях. Нядаўна дэлегацыя саўгаса «Сялецкі» з візітам-адказам наведала сваіх суседзяў. А колькі такіх сустрэч адбываецца кожны дзень! Адзін да аднаго приходзяць у госці знаёмыя, якія жывуць у абодвух саўгасах. Не адно вясельле згулялі разам, святы адзначалі. У бядазе заўсёды прыдуць на дапамогу. Адночы загарэлася камяношня ў вёсцы Аляксандраўка, што на тэрыторыі саўгаса «Заходні». Моцны вецер кідаў полымя на бліжэйшыя дамы. Але да месца здарэння прыбыла пажарная машына з саўгаса «Сялецкі». Пажар хутка быў ліквідаваны.

Г. ЗАХАРЭНКА.

ГЕРОЙ ПРАЦЫ

Рыгор Нічыпаравіч Ракаед працаваў у полі ў той час, калі па радыё перадавалі Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб прысваенні яму звання Героя Сацыялістычнай Працы.

Гэтую вестку прынес вечарам брыгадзір другой паляводчай брыгады калгаса імя Калініна Сяргей Лычкоўскі. Ён цёпла павіншаваў звеннявога

комплексна-механізаваанага звяна, якое на працягу трох гадоў няўменна з'яўляецца ўдзельнікам Усесаюзнай выстаўкі дасягненняў народнай гаспадаркі. Кожны год на асушаных тарфяніках звяна Рыгора Ракаеда збірае з гектара па 200 цэнтнераў бульбы, 350 цэнтнераў цукровых буракоў.

Павіншаваць сябра прыйшоў і Міхаіл Варажун. Ён нядаўна таксама атрымаў ордэн «Знак Пашаны». Грудзі Сяргея Лычкоўскага разам з ордэнам «Слава» ўпрыгожвае ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Вечарам ля новых калгасных майстэрняў у машына-трактарным гарадку адбыўся мітынг. Механізатары віншавалі сваіх аднавяскоўцаў Рыгора Ракаеда і Міхаіла Варажуна, брыгадзіра Сяргея Лычкоўскага, даярку Марыю Краўцову і старшыню калгаса Васіля Клемзікава, які таксама атрымаў ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Ул. СМОЛЯР.

БЕЛАРУСІЯ СКУЛЬПТАРЫ—КОБРЫНСКАМУ МУЗЕЮ

У сувязі са значным расшырэннем аддзела Вялікай Айчыннай вайны ў Кобрынскім ваенна-гістарычным музеі імя Суворова фонды музея за апошнія гады ўзбагаціліся новымі экспанатамі. У іх ліку ўзоры ўзбраення і абмундзіравання Савецкай Арміі ваеннага часу, прыватныя рэчы і дакументы партызан і інш.

На днях у музей прыбыла партыя скульптур і графічных работ беларускіх майстроў, атрыманых ад Дзяржаўнага мастацкага музея БССР. Мінскія скульптары С. Вакар, Я. Печкін і М. Якавенка перадалі ў дар Кобрынскаму музею свае работы — скульптуру «Танкіст», барэльеф «Уз'яднанне Беларусі» і скульптуру «Будзёнавец». Усе яны хутка з'явіцца ў экспазіцыі музея.

Я. ЛІФАНАУ.

ОРША. На рагу вуліц Міру і Астроўскага. Фота А. Сасіноўскага.

Свята ў Магілёве

Споўнілася 25 гадоў гераічнай абароны Магілёва. Гэту знамяльную дату шырока адзначылі працоўныя горада. У летнім тэатры адбыўся вечар з удзелам абаронцаў горада, членаў іх сем'яў, ветэранаў вайны.

Дваццаць тры дні працягвалася абарона горада над Дняпром. Воіны Савецкай Арміі і народныя апалчэнцы праявілі небывалую мужнасць і гераізм у барацьбе з адборнымі танкавымі войскамі гітлераўскага генерала Гудэрыана. Толькі за першыя дні баёў на подступах да горада вораг страціў 39 цяжкіх танкаў. Тут, ля сцен старажытнага горада, знайшлі сабе магілу тысячы фашыстаў.

Вялікае народнае гуляне адбылося ў маляўнічым прыгарадным Пячэрскім парку. На дзвюх пляцоўках чатыры гадзіны працягваліся выступленні артыстаў Беларускай дзяржаўнай капэлы, народнага аркестра Беларусі, Беларускай дзяржаўнай філармоніі, самадзейных калектываў заводаў штучнага валакна. Дома культуры чыгуначнікаў, швейнай фабрыкі імя Валадарскага і іншых прадпрыемстваў.

У свецка-гулянінны прыняло ўдзел каля 20 тысяч магіляўчан.

КАК ОТДЫХАЮТ ВАШИ ДЕТИ

Письмо из
Крыжовки

— Как там моя дочка живет?... — часто думает, наверно, мать финской девочки Райли Стрёмберг. — Останется ли довольна она своей поездкой? Что увидит в Белоруссии?

Такие мысли беспокоят, наверно, мам Тамары Капуринской и Сережи Кузана, Любы Соколовой и Карла Грау, Юры Павлова и Толи Тибо. Всем мамам, конечно, хочется знать, как отдыхают их дети, как живет им в незнакомой Крыжовке.

Всего несколько дней назад в лагере был родительский день. К ребятам приехали отцы и матери, привезли им гостинцы. Конечно, вам тоже хотелось бы в этот день быть рядом с вашим сыном или дочкой. Но вы не огорчайтесь: ваши дети не чувствовали себя одиночками. К ним в этот день приехали с подарками работники Белорусского товарищества по культурным связям с соотечественниками за рубежом и сотрудники редакции газеты «Голас Радзімы».

День был торжественный. Сначала — пионерская линейка. Затем в клубе состоялся концерт. Трудно сказать, кто выступал лучше. Зрители одинаково долго аплодировали и «Катюше» и финской песенке

Двух подружек, двух Тань, Рябцеву и Горбенко, мы сфотографировали у планетария.

«Рулатэ, рулатэ» и французской «Партизанской». И, конечно, очень приятно слышать, как Боря Пазлов декламирует стихи Лермонтова:

Москва!
Как много в этом звуке
Для сердца русского
слилось.

Каждой маме, наверно, хотелось бы хоть на минутку оказаться в этом лагере, заглянуть в спальни, зайти в столовую, познакомиться с теми, кто стал другом ее сына или дочери.

Когда два года тому назад Марсель Шпилевский с бельгийской группой отдыхал в Белоруссии, Надежда Ивановна тоже рвалась сюда всем сердцем. И вот в этом году, как раз в родительский день, вся семья фан Вейземал — Шпилевских побывала в Крыжовке. Марсель повел родителей в домик, где он жил, показал кровать, на которой спал, познакомил со старыми друзьями, посмотрел концерт и вспомнил, как когда-то плясал на этой же сцене белорусскую польку.

Что ж, может быть, и вам еще посчастливится когда-нибудь побывать в нашей Крыжовке.

Свои дни в лагере ребята проводят весело и интересно. Утром они купаются и загорают на Минском море, ходят в лес за ягодами или просто на прогулки. Вечерами смотрят фильмы, играют. Вспомните, как вы когда-то с рюкзаками за плечами ходили в походы, жгли костры и пели пионерские песни. Теперь обо всем этом ваши дети будут знать не только по вашим рассказам. Они сами ходили в поход, ставили палатки и пели пионерские песни.

Ребята часто бывают в Минске. Мы стараемся познакомить их с нашей столицей, показать, какой красивой стала она в послевоенные годы. Вот посмотрите на здания, возле которых сфотографированы ребята, на живописную на-

бережную нашей Свислочи. Правда, красивый город? Вашим детям он тоже понравился. На Привокзальной площади они видели символические ворота Минска, которые образуют два красивых дома. На площади Ленина сфотографировались у памятника великому Ленину. На Парковой магистрали долго любовались великолепным зданием Дворца спорта, сооруженным из стекла и бетона. У памятника белорусскому пионеру-герою Марату Казею они услышали рассказ о том, как в годы Великой Отечественной войны в Белоруссии против врага сражались не только взрослые, но и дети, защищая свободу любимой Родины.

В один из приездов в Минск ребята были гостями Белорусского общества дружбы и культурной связи с зарубежными странами. Там для них накрыли столы. В этот день во Франции был национальный праздник — День взятия Бастилии. Французов поздравили с праздником, а они спели «Марсельезу». На приеме в Обществе у них была встреча с детьми Минского городского пионерского лагеря.

На бисквитной фабрике Раиса Ивановна Хацкевич, химик-технолог, водила ребят по цехам, угощала печеньем, показывала и рассказывала, как оно делается. После осмотра фабрики детей угощали всевозможными сортами печенья, конфетами, фруктовой водой.

Вот так отдыхают ваши ребята, дорогие мамы и папы во Франции, Финляндии и Западной Германии. У них впереди еще почти две недели отдыха. Мы надеемся, что они приедут домой загорелыми и хорошо отдохнувшими и у них будет много впечатлений о Крыжовке, о нашем белорусском крае.

Д. ЧЕРКАСОВА,
корреспондент газеты
«Голас Радзімы».

Весело!

В Минске ребята побывали на набережной Свислочи...

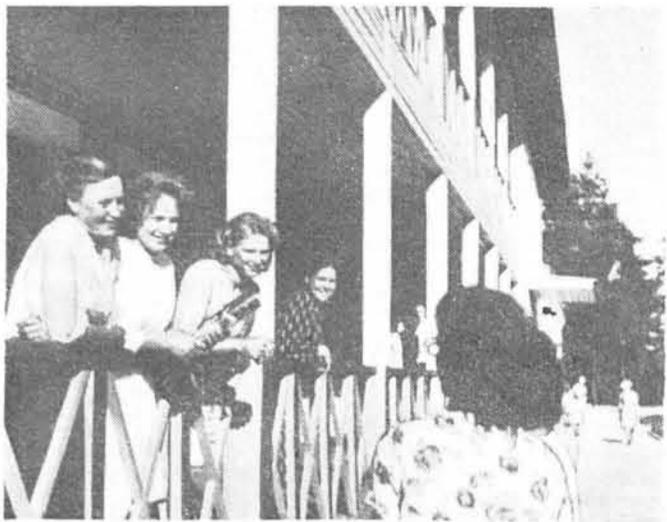
на площади Калинина...

у часового завода

В Белорусском обществе дружбы для гостей из Финляндии, Франции и ФРГ был устроен прием.
Фото К. Красницкого.

Цяжкая гэта бомба.

Але ўсё ж выпатнулі смёртаноснае груз...

— Калі з-за гары кінуць камень на галоўку бомбы... Раздва...

— Цяпер хавайся. Гэта парсюк з'явіцца ўзварэнца.

— О, які выбух! Мы зрабілі добрую справу. У такім стане бомба не зробіць нікому шкоды...

Прыйдзе ў сталіцу вялікая вада

Цяпер адзінай крыніцай водазабеспячэння сталіцы з'яўляюцца грунтовыя воды міжмарэннага ваданоснага гарызонта. Запасы іх у наваколлі Мінска не такія ўжо вялікія. Праз 15—20 гадоў яны не змогуць забяспечыць поўнасцю нават насельніцтва. Што ж датычыць прамысловых прадпрыемстваў, то іх патрэбы ў вадзе могуць быць пакрыты толькі за кошт выкарыстання паверхневых зродных крыніц.

Як павялічыць прыток вады ў Свіслачы, зрабіць яе паўнаводнай і тым самым палепшыць водны баланс сталіцы? Інжынеры-гідратэхнікі займаюцца гэтымі пытаннямі ўжо некалькі гадоў. Летась інстытут Белдзяржпраект распрацаваў тэхніка-эканамічны даклад па абвадненню ракі Свіслач і воднаму добраўпарадкаванню Мінска. Быў прапанаваны варыянт, па якім частку вады з ракі Віліі меркавалася перакінуць у Свіслач. Цяпер Інстытут Укрводканалпраект сумесна з праектнымі і навукова-даследчымі інстытутамі Масквы, Мінска і Харкава заканчвае складанне Вілейска-Мінскай воднай сістэмы.

Паводле гэтага праекта прадугледжваецца пабудаванне на рацэ Віліі, за пяць кіламетраў вышэй Вілейкі, плаціну. Створанае вадасховішча дазволіць назапасіць неабходную колькасць вады для абваднення Свіслачы. З дапамогай пяці магутных помпавых станцый вілейская вада падаецца на самы высокі пункт водападзела, адкуль самацёкам пойдзе ў Заслаўскае вадасховішча. Водны баланс Свіслачы вырасце ў пяць разоў. Праект прадугледжвае расчыстку рэчышча Свіслачы ад Заслаўскага вадасховішча да Мінска і ніжэй — да ўпадзення ў ракі Волмы — добраўпарадкаванне існуючых вадаёмаў у межах горада.

Цяпер, да канчатковага зацвярджэння праекта, яшчэ цяжка дакладна сказаць, дзе пройдуць каналы Вілейска-Мінскай воднай сістэмы, якія населеныя пункты апынуцца ў зоне ўплыву Вілейскага вадасховішча. Мяркуюцца аднак, што траса каналаў працягнецца ўздоўж пра-

вага берага ракі Іліі, Рыбчанкі, праз г. п. Радашковічы і далей па правым беразе ракі Вязынкі, перасячэ чыгунку Мінск — Маладзечна і закончыцца, дасягнуўшы Свіслачы.

Стварэнне Вілейска-Мінскай воднай сістэмы дазволіць не толькі абвадніць раку Свіслач, але і павялічыць мінімальныя выдаткі вады ў Вільнюсе. Гэта будзе дасягнута дзякуючы зарэгуляванаму сцёку вод Вілейскага вадасховішча.

З ажыццяўленнем будаўніцтва Вілейска-Мінскай сістэмы вырашыцца шмат праблем. Прамысловасць Мінска атрымае дадатковую колькасць вады, палепшыцца санітарны стан Свіслачы.

Палепшацца ўмовы загароднага адпачынку мінчан. Чысцейшае стане Заслаўскае вадасховішча. Будуць добраўпарадкаваны яго берагі, намыты добрыя пляжы. Намечана будаўніцтва новых пансіянатаў, гасцініц. У маляўнічым месцы ля вёскі Дрэзды размесціцца новая зона адпачынку. Тут разальцецца возера. З'явіцца новыя вадасховішчы і ў іншых месцах, дзе ёсць лясныя масівы.

Вілейска-Мінская водная сістэма дасць магчымасць накіраваць частку вады са Свіслачы па рацэ Цна ў Сляпянку і арганізаваць унутраную водную сістэму Цна — Сляпянка, на якой намячаецца таксама стварыць шмат азёр. У прыватнасці, у раёне Зялёнага Луга і Батанічнага сада.

Праектаванне і будаўніцтва Вілейска-Мінскай воднай сістэмы — складаная інжынерная задача. Каб ажыццявіць яе, неабходна выкапаць не менш як 33 мільёны кубічных метраў зямлі, укладзі 242 тысячы кубічных метраў бетону і жалезабетону. І хоць работы гэтыя разлічаны на 5—6 гадоў, ужо цяпер можна з упэўненасцю сказаць, што Свіслач стане шырокай паўнаводнай ракой, Мінск атрымае вялікую ваду.

П. ГОЛЬДБЕРГ,
галоўны інжынер праекта,
У. ЮДА,
начальнік Беларускай экспедыцыі інстытута Укрводканалпраект.

Вілейска-Мінская
водная сістэма

З ліпеня — дзень абваднення Беларусі — для хлебарабай сельсасарцэлі «Слава працы» Дзятлаўскага раёна быў вельмі радасным. У гэты дзень на малымі беразе ракі Шчыры адбылося адкрыццё каласнага дома адпачынку «Рэчанька». Штомесяц у ім будуць праводзіць свой адпачынак больш ста жывёлаводаў і паліводаў, механізатараў і прадстаўнікоў сельскай інтэлігенцыі.

Набылі я ў «Рэчаньку» пабываў фотакарэспандэнт БЕЛТА А. Пераход і зрабіў гэтыя здымкі. Злева вы бачыце першых адпачываючых Ядвігі СКРОПІДЗЬ, Зінаіду ПУЗАЧ, Лідзію ГРЫШЧУК і Аліну КУЧЫНСКУЮ, Справа — адпачываючых «Рэчанькі» у час прагулка па Шчыры.

● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ●

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ
(Сярэднееўрапейскі час)

7.00—8.00 у дыяпазоне кароткіх хваляў: 16 м; 19 м; 25 м; 31 м; 41 м і на сярэдняй хвалі 217 м. 15.00—16.00 у дыяпазоне кароткіх хваляў: 19 м; 25 м; 31 м; 41 м. 19.00—20.00 у дыяпазоне кароткіх хваляў: 25 м; 31 м; 41 м. 21.00—22.00 у дыяпазоне кароткіх хваляў: 31 м; 41 м; 49 м і на сярэдняй хвалі 201 м.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — штодзённа: 19.30—20.00 на кароткіх хвалях 31 і 49 метраў (ці 6175 і 9710 кілагерц). 22.30—23.00 на кароткіх хвалях 41 і 42 метраў (ці 7110 і 7320 кілагерц).

Апрача таго па суботах: 07.30—08.00 у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 16 м; 19 м; 25 м; 31 м; 41 м і на сярэдняй хвалі 217 м. 19.30—20.00 у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 25 м; 31 м; 41 м.

ДЛЯ ЗША, КАНАДЫ І КРАІН ЛАЦІНСКАЯ АМЕРЫКІ
(Нью-йоркскі час)

18.30—19.30 у дыяпазоне кароткіх хваляў: 31 м; 41 м; 49 м і на сярэдняй хвалі 201 м і 257 м. 21.00—22.00 у дыяпазоне кароткіх хваляў: 31 м; 41 м; 49 м.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — кожны тыдзень па нядзелях: 21.30—22.00 у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 31 м; 41 м; 49 м.

● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ● РАДЫЁ ●

Сутычкі з небяспекай

У Н-скай часці праходзілі палітычныя заняткі, калі камандзіру далажылі аб тэрміновай тэлеграме са Жлобіна. У ёй паведамлялася, што на будаўніцтве мясакамбіната знойдзена 100-кілаграмовая нямецкая авіябомба, якая засталася пасля вайны. У небяспечна жылыя дамы, прамысловыя збудаванні.

Камандзір прыняў рашэнне тэрмінова паслаць у Жлобін групу піратэхнікаў. Паехаўі камсамольны радавыя Фёдар Дубей, Аватоль Белаш, Міхіі Зіядзін. Узначальнаў групу камуніст, старшыня звыштэрміновай службы Міхаіл Маскалёў, узнагароджаны за сваю небяспечную работу ордэнам Чырвонай Зоркі.

На месцы сапёрам расказалі аб тым, як была знойдзена бомба. Яна знаходзілася неглыбока пад зямлёю. Эскаватаршчык спакойна працаваў, як раптам заўважыў у каўшы цёмны прадмет...

Сапёрам спатрэбілася некалькі гадзін, каб абясшкодзіць выбухованебяспечны снарад.

Але, як сцвярджаюць піратэхнікі, гэта быў звычайны, радавы выпадак. Гэтага не было сказаць аб другім выпадку, які адбыўся ў тым жа Жлобіне, толькі на будаўніцтве хлебавада. Тут коўш эскаватара закрунуў 250-кілаграмовую бомбу на глыбіні чатырох метраў. Старшыня Маскалёў спраба-

ваў адвініць узрывальнік у катлаване, каб потым адвесці бомбу за горад. Аднак узрывальнік і ўвесь корпус настолькі заржавелі, што такой магчымасці не было. Знішчыць бомбу на месцы таксама было немагчыма: яна знаходзілася ў цэнтры горада.

Што рабіць? Параіўшыся, сапёры вырашылі з дапамогай механізмаў падняць бомбу разам з узрывальнікам і адвесці яе за горад. Чатыры гадзіны без адпачынку працавалі яфрэйтар Качаноўскі, радавыя Белаш, Дубей і старшыня Маскалёў. Ім дапамагаў шафёр Міхіі Зіядзін, які выдатна асвоіў другую военскую спецыяльнасць. Нарэшце небяспечны груз быў укладзен у кузаў аўтамашыны, запоўнены пяском і дастаўлен у бяспечнае месца.

З асабліва вялікай небяспечнай ваіны сустрэліся ў вёсцы Калень Рэчыцкага раёна Гомельскай вобласці. Тутэйшыя трактарысты выканалі 100-кілаграмовую авіябомбу, пашкодзіўшы ў ёй узрывальнік. На галоўцы узрывальніка тут жа

пачалі з'яўляцца пікраты (г.зн. солі пікратовай кіслаты, вельмі адчувальныя да трэння і ўдараў). Падарваць бы бомбу на месца, і справе канец... Але яна лаяла пад высакавольтавай лініяй. Нельга. Афіцэру А. Ільмеру з яфрэйтарам Змёрзлым, прыбуўшым у катлаван, давялося на руках аднесці снарад на трыста метраў і там яго знішчыць.

Сапёры не толькі абясшкоджваюць небяспечныя знаходкі. Яны праводзяць і вялікую расцямачальную работу сярод мясцовага насельніцтва. Старшыня Міхаіл Маскалёў, напрыклад, не выедзе з таго або іншага сёла да таго часу, пакуль не пагутарыць з дзецьмі і дарослымі, не раскажа, як трэба паводзіць сябе ў выпадку выяўлення выбухованебяспечных прадметаў. «Нічога не рабіце самі, — гаворыць ён. — Агараліце гэта месца, сачыце, каб сюды ніхто не падыходзіў, і адразу ж паведаміце мясцовым органам улады. Яны выкалікуюць сапёраў. А мы ўжо зробім сваю справу».

Капітан В. ПРАКОН'ЕУ.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС: МІНСК, ЛЕНІНСКА ПРАСПЕКТ, 77, ДОМ ДРУЖУ. РЕДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ГОЛАС РАДЗІМЫ». ТЭЛЕФОНЫ: 6-19-31, 6-97-92, 3-25-52.